

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

BMP.0790.2.4.2024

Pan
Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

w odpowiedzi na wystąpienie¹ Pana Rzecznika w sprawie *zmiany przepisów prawa w zakresie sposobów identyfikacji funkcjonariuszy Policji*, m.in. na podstawie stanowiska Komendy Głównej Policji, uprzejmie przedstawiam co następuje.

Odnosząc się do pierwszego z postulatów przedstawionych w wystąpieniu Pana Rzecznika pragnę zapewnić, że Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji (SWiA) dostrzega potrzebę zwiększenia możliwości identyfikacji policjanta, w szczególności wykonującego czynności służbowe w ramach pododdziałów zwartych. W związku z powyższym 19 lipca 2024 r. wyraziłem zgodę na rozpoczęcie prac legislacyjnych nad projektem rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji zmieniającego rozporządzenie w sprawie umundurowania policjantów, w celu określenia nowych zasad związanych z identyfikacją funkcjonariuszy. Zakłada się, że zmiany będą polegały m.in. na wprowadzeniu obowiązku noszenia przez policjantów, którzy występują w pododdziale zwartym, znaku identyfikacji indywidualnej w postaci taśmy przyczepnej na kamizelce ostrzegawczej oraz kamizelce ochronnej.

Ustosunkowując się do kolejnego wniosku Pana Rzecznika dotyczącego uregulowania kwestii zastraszania twarzy przez funkcjonariuszy Policji, uprzejmie informuję, że w Komendzie Głównej Policji został powołany zespół, którego zadaniem jest wypracowanie zasad noszenia przez policjantów kominiarek lub szalokominiarek podczas wykonywania zadań służbowych. W efekcie prac ww. zespołu opracowano następujące projekty:

- Wytycznych Komendanta Głównego Policji w sprawie zasad noszenia przez policjantów kominiarek albo szalokominiarek podczas wykonywania zadań służbowych,
- Zarządzenia Komendanta Głównego Policji zmieniającego zarządzenie w sprawie określenia norm wyposażenia jednostek, komórek organizacyjnych Policji i policjantów oraz szczegółowych zasad jego przyznawania i użytkowania.

W swoim stanowisku Komenda Główna Policji przekazała, że prace nad powyższymi regulacjami znajdują się na końcowym etapie.

¹ pismo z 20 czerwca 2024 r., sygn. KMP.570.12.2020.DK

Odnosząc się do postulatu dotyczącego doprecyzowania zasad interwencji nieumundurowanych policjantów w celu zapewnienia możliwości ich indywidualnej identyfikacji przez odpowiednie organy, w szczególności podczas działań podejmowanych w czasie publicznych zgromadzeń, pragnę poinformować, że w opinii Ministerstwa SWiA uregulowania prawne obowiązujące w omawianym zakresie wydają się wystarczające. Identyfikacja funkcjonariusza w toku realizacji zadań służbowych musi być adekwatna do wykonywanych czynności służbowych. Przepis art. 20a ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o *Policji*² wskazuje wprost, że Policja zapewnia ochronę form i metod realizacji zadań, informacji oraz własnych obiektów i danych identyfikujących funkcjonariuszy. Z powyższego wynika, że jednym z ustawowych obowiązków formacji jest ochrona danych identyfikujących policjantów, w tym znaków identyfikacji indywidualnej.

Odstąpienie od konieczności noszenia przez policjantów znaku identyfikacji imiennej lub indywidualnej w omawianych okolicznościach wynika z warunków pełnionej służby. Funkcjonujące rozwiązania odnoszące się do funkcjonariuszy wykonujących zadania służbowe w ubiorze cywilnym, gwarantują możliwość bezpiecznego i skutecznego realizowania przez nich powierzonych obowiązków, a jednocześnie zapewniają wiedzę obywatelom co do statusu osoby, która podejmuje wobec nich określone czynności. Stosownie bowiem do art. 61 ust. 1 ustawy o *Policji*, funkcjonariusz nieumundurowany, realizując zadania dochodzeniowo-śledcze, a także czynności określone w art. 14 ust. 2 i art. 15 ust. 1 pkt 2-4 ustawy o *Policji*, jest zobowiązany okazać legitymację służbową w taki sposób, aby zainteresowany miał możliwość odczytać i zanotować numer i organ, który wydał legitymację oraz nazwisko funkcjonariusza. Przy wykonywaniu innych czynności administracyjno-porządkowych nieumundurowany policjant również jest zobowiązany, na żądanie obywatela, okazać legitymację służbową lub znak identyfikacyjny w sposób określony w art. 61 ust. 2 ustawy o *Policji*.

Zasady postępowania funkcjonariuszy w trakcie wykonywania przez nich uprawnień, w tym legitymowania i zatrzymywania osób, określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 listopada 2023 r. w *sprawie postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów*³. Na podstawie § 2 ust. 1 przedmiotowego rozporządzenia funkcjonariusz, który przystępuje do realizacji obowiązków służbowych, związanych z wykonywaniem uprawnień wskazanych w § 1 pkt 1, 3, 6 i 7 powyższego rozporządzenia, a zatem m.in. legitymowania osób, podaje swój stopień oraz imię i nazwisko w sposób umożliwiający odnotowanie tych danych, przyczynę podjęcia czynności służbowych, a na żądanie osoby, wobec której są one prowadzone, podstawę prawną.

Funkcjonariusz nieumundurowany przy wykonywaniu uprawnień, o których mowa powyżej, innych niż określone w art. 61 ustawy o *Policji*, okazuje legitymację

² Dz. U. z 2024 r. poz. 145, z późn. zm.

³ Dz. U. poz. 2535

służbową, a na żądanie osoby, wobec której podjęto działania, okazuje ją w sposób umożliwiający odnotowanie danych w niej zawartych (§ 2 ust. 2 przedmiotowego rozporządzenia).

Reasumując, należy podkreślić, że działania służbowe nieumundurowanych funkcjonariuszy podczas zgromadzeń publicznych są elementem policyjnej taktyki. Każde zgromadzenie publiczne, a w szczególności protesty, demonstracje oraz zgromadzenia związane z przebiegiem imprez masowych, np. mecze piłki nożnej, niosą za sobą ryzyko eskalacji działań godzących w bezpieczeństwo i porządek publiczny. Dla zapewnienia bezpieczeństwa uczestników takich zgromadzeń, udział nieumundurowanych policjantów jest niezbędny.

Z poważaniem

z up. Czesław Mroczek

Sekretarz Stanu

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/